

VÝROČNÍ ZPRÁVA MUZEA VYSOČINY HAVLÍČKŮV BROD 2005

I) MUZEUM VYSOČINY HAVLÍČKŮV BROD V ROCE 2005

Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod (MVHB) je příspěvkovou organizací, zřízenou krajem Vysočina. Muzeum sídlí v Havlíčkově domě, který je majetkem města Havlíčkův Brod. Od 1.4. nastoupil na základě výsledku výběrového řízení nový ředitel organizace MgA. Jiří Jedlička. V průběhu roku 2005 došlo z iniciativy nového ředitele muzea k jednání s představiteli Města Havlíčkův Brod, které mělo za cíl zajistit možnost investic důležitých pro rozvoj muzea. Dle statutu příspěvkových organizací kraje Vysočina není možné investovat do majetku, který není majetkem zřizovatele – kraje Vysočina. Proto byl zvolen standartní způsob placení nájemného výměnou za investování do budovy, ověřený u jiných příspěvkových organizací kraje. S účinností od 1.1. 2006 dochází ke změně a MVHB bude Městu Havlíčkův Brod hradit nájem (doposud se tak nedělo) ve výši 300 223,- Kč, s tím, že prostředky město zpětně využije na údržbu a investice do objektu.

Část sbírek se nachází přímo v Havlíčkově domě, většina je deponována v centrálním depozitáři v suterénu budovy Státního okresního archivu, kde se nachází i konzervátorské pracoviště. Nájem za tyto prostory činí 84 224,-Kč a nájem za depozitář v Ledči nad Sázavou 12 000,- Kč. Bylo zřízeno místo druhé průvodkyně (0,55 úvazku), na něž byla přijata paní Marie Votavová. Při muzeu pracují poradní orgány: Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost a Ediční rada Muzea Vysočiny Havlíčkův Brod. V roce 2005 bylo obměněno jejich složení.

II) ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MUZEA VYSOČINY HAVLÍČKŮV BROD V ROCE 2005

Ředitel:	MgA. Jiří Jedlička
Archeolog:	Mgr. Pavel Rous
Muzeolog:	Eduard Veselý
Historik, zástupce ředitele:	Zina Zborovská
Etnograf:	PhDr. Jana Beránková
Ekonomka:	Ivana Krajíčková
Konzervátorky:	Kamila Štellerová, Iva Macková
Průvodce :	Marie Suchá , Marie Votavová
Uklízečka:	Dana Trávníčková

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost:

Mgr. Milan Čumpl
PaeDr.Radomír Dvořák
Mgr. Daniela Havlíčková
Ak. malíř Jan Exnar
Jiří Lédl
PhDr. Ladislav Macek
Mgr. Pavel Rous
Zina Zborovská
Eduard Veselý

Ediční rada:

Ladislav Macek
Miroslav Menšík
Pavel Rous
Miloš Tajovský
Václav Tuček
Zina Zborovská

III) PRÁCE SE SBÍRKAMI

1) AKVIZICE:

V souladu s plánem akviziční činnosti muzea byly získány tyto přírůstky:

Sbírková skupina „Sklo“ :

ukázky produkce skláren :
Škrdlovice (nákup na fakturu 16 092,- Kč, dar ve výši 32 255,-
Dobronín (nákup na fakturu ve výši 4 709,- Kč)
Kryf (nákup na fakturu ve výši 2 109,- Kč)
Valner (nákup na fakturu ve výši 6 242,- Kč)

Sbírková skupina „Obrazy“ obraz Otakar Štáfl: Kamélie

(kupní smlouva 1/ 2006 ve výši 20 000,- Kč)
2 kresby Otakara Štáfle (kupní smlouva č. 3 ve výši 2 500,- Kč)

Sbírková skupina „Textil“ (12 ks textilu – prádlo, doplňky většinou 19. století kupní smlouva č.4/2005 ve výši 6 400,- Kč), 2 dary (darovací smlouvy 2- 8, cena odhadem 6 000,- Kč)

Sbírková skupina „Výroba a obchod“, dýmka zn. Monte Bello, fa Ziegler

(kupní smlouva č.3/2005 ve výši 300,- Kč)

Sbírková skupina „Památky společenského života“ (1 obraz – vyšívané Boží požehnání viz. Kupní smlouva č 2. ve výši 600 Kč)

Sbírková skupina „Sbírková knihovna 3 – regionální tisky“

knihy Josef Pleva : Sázava milovaná, Pelhřimov 2005 (nákup 590Kč),
dále bylo zdarma získáno 5 regionálních účelových publikací

Sbírková skupina Karel Havlíček Borovský 2- knihovna:

sborník:Václav Zelený, Havlíčkova Borová 2005 (dar)

Sbírková skupina „Nábytek“ : skříň po Fany Weidenhofferové

(darovací smlouva č.1 ve výši 20 000)

V oboru archeologie byly odborně popsány, evidenčně zpracovány a uloženy

(v sáčcích č. 1 – 42/2005) nové přírůstky do sb. sk. Archeologie v celkovém počtu 1 122 kusů/jednotlivin nejrůznější povahy (ponejvíce keramika, železo, sklo, výrobní odpad, pravěká štípaná industrie.

Za nákup sbírek bylo vydáno 59 543,-Kč, dary byly získány ve výši 58 955. V prosinci 2005 se uskutečnilo jednání nákupní komise a všechny nákupy byly dodatečně schváleny. Na jednání bylo dohodnuto, že nadále bude komise jednat nejméně 2x ročně, tak aby mohly být nákupy projednávány předem.

2) SPRÁVA SBÍREK, KONTROLY SBÍREK:

Průběžně byla provedena kontrola depozitářů a expozic v Havlíčkově Brodě, v Ledči nad Sázavou a v Lipnici nad Sázavou. V závěru roku byly provedeny inventarizace sbírkových skupin Kapitalismus (534 inv.č.) , Jaroslav Hašek 1-3, (JH1 106 inv.č. , JH2 280 inv.č., JH 3 18. inv.č.) Sbírková knihovna – staré tisky (600 inv.č.). Průběžně byla prováděna administrativní činnost související se správou sbírek (zápisy do přírůstkové knihy, zápis do CES, aktualizace inventárních seznamů). Pro muzeum byla zakoupena nová verze programu DEMUS. Po nástupu nového ředitele pracovníci absolvovali základní školení a zřizovatel byl požádán o uvolnění investičních prostředků na nové počítačové vybavení, které umožní práci s programem DEMUS. Po dohodě s ředitelem organizace bylo stanoveno, že 50 % historické sbírky Muzea Vysočiny Havlíčkův Brod bude přepsána do tohoto programu do konce listopadu 2006.

3) KONZERVOVÁNÍ, RESTAUROVÁNÍ SBÍREK

Na základě plánu práce pokračovalo systematické ošetření historické sbírky „Ledeč nad Sázavou“. Sbírkové knihy (165 ks) byly převezeny do Havlíčkova Brodu a v konzervátorské dílně ošetřeny v odsávacím zařízení zapůjčeném archivem (proti prachu a plísním). Z dalších ledečských exponátů prošly konzervátorským ošetřením 2 dřevěné kolorované sošky Madona svatohorská s dítětem a sv. Jan Nepomucký. Ve sbírkové skupině „Textil“ bylo provedeno komplexní ošetření (vyprání, zbavení plísní a rezu, vyspravení) u 11 kusů sbírkových předmětů (většinou prádla). Ze sbírkové skupiny „Militaria“ byly komplexně ošetřeny 3 předměty (meč německé luftwaffe, bodák k německé pušce, československá armádní důstojnická šavle). Náročnou prací bylo ošetření archeologického nálezu – kamnovce (odstranění nánosů, odstranění rzi až na zdravé jádro, konzervace).

Pro výstavu umělecké litiny byla proveden náročnější zásah u litinového kříže a 2 železných koulí a u jednoho zapůjčeného kamnovce). Průběžně bylo prováděno mytí a třídění keramiky a to nálezy: Ledeč nad Sázavou (146 ks) a Heřmanice a Kysibl (91 ks).

Konzervátorky muzea dále prováděly přípravu muzejních předmětů pro výstavy pořádané muzeem (viz plán výstav). Náročným úkolem mimo plán práce bylo proložení grafik ze sbírkové skupiny „Obrazy“ novým nekyselým papírem a proložení obrazů, tak aby nedocházelo k poškození rámu. Zároveň provedly jejich utřídění podle autorů a připravily pro následnou inventuru.

IV) KULTURNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST

1) EXPOZICE:

Ve všech expozicích byla pouze prováděna údržba , k obsahové změně nedošlo. V souvislosti se změnou organizace průvodcovských služeb byly zabezpečeny sbírky ve vitrínách instalací bezdrátové EZS.

2) VÝSTAVY:

Hlavní výstavy v Mázhausu Havlíčkova domu:

Josef Saska : Cesty v malbě a grafice

13.12. 2004 - 28.1. 2005, 174 návštěvníků

Česká dýmkařská škola (ve spolupráci s Královstvím dýmek Praha)

7.3. - 24.4. a 2005, 530 návštěvníků

Válka v našich životech (válečné události v Havlíčkově Brodě a v Brielle)

7.5. - 5.6. 2005, 1580 návštěvníků

Litina z Ranska a Polnička - užitkové a umělecké předměty z Dietrichsteinských sléváren

17.6. – 7.8. 2005, 530 návštěvníků

Jan Jůzl a jeho žáci (ve spolupráci s Galeríí výtvarného umění) V Havlíčkově domě byla část výstavy věnovaná osobnosti Jana Jůzla, v galerii výstava žáků

13.8.- 28.9. 2005, 1045 návštěvníků

Houby (ve spolupráci s Mykologickým spolkem Havlíčkův Brod)

2.10. - 4.10.2005, 578 návštěvníků

Šárka Beneš: Obrazy (výstava obrazů akademické malířky malovaných v exilu v USA)

10.10. - 25.11. 2005, 820 návštěvníků

Prosinec: **Štědrej večer nastal** (vánoční výstava z muzejních sbírek)

6.12. - 15.12. 2005, 714 návštěvníků

Malý výstavní sál:

Brodák Otakar Štáfl – dokumenty z pozůstalosti akademického malíře uložené ve sbírkách muzea

13.12.2004 – 28.1. 2005, 224 návštěvníků

Kateřina Ryvolová: Obrazy (amatérská výtvarnice)

7.2.-28.2.2005, 105 návštěvníků

Drát a jeho proměny (Petr Szelke, ing. Iva Špilínková, ing. Arch. Marie Nosková) – ukázky starého řemesla

7.3.-31.3. 2005 238 návštěvníků

70. let klubového létání – výstava z dějin Aeroklubu Havlíčkův Brod

8.6.-10.7. 2005, 253 návštěvníků

Petr Minář: Obrazy a plastiky (amatérský výtvarník)

5.8.-31.8. 2005, 284 návštěvníků

Jiří Siegelbauer : Setkání za městem v znamení říje – výstava fotografií

6.-30.9. 2005, 284 návštěvníků

Literatura a totalita - výstava pořádaná u příležitosti 100. výročí narození básníka Jana Zahradníčka (výbor exilové a samizdatové literatury doprovázený snímky Jindřicha Štreita z osmdesátých let) 10.10.

- 15.12. 2005, 696 návštěvníků

Návštěvníci výstav jsou uváděni včetně návštěvníků vernisáže a osob, které zároveň navštívili expozici i výstavu.

Třikrát byl malý výstavní sál zapůjčen jiným subjektům a to:

Krajské knihovně Vysočiny pro výstavu fotografií : **Grónsko – ledové království Dánska** 11.-24. dubna 2005

Občanskému sdružení Zelené srdce pro výstavu fotografií : **Proč se žáby stěhují** 11.-31. května 2005

Základní umělecké škole Smetanovo náměstí : **Keramika – sklo**

13.- 23. prosince 2005

Keramika, Sklo, Kresba, Malby, Grafika (studentské práce z výstavy České dny v centru EHS v Bruselu)

13.12. 2005 - 13.1. 2006

Ve dnech 17.- 18. prosince 2005 proběhly v prostorách muzea ukázky řemeslné práce studentů ZUŠ Smetanova a Sklářské školy ve Světlé nad Sázavou

Výše uvedené výstavy v Havlíčkově domě a stálou expozici muzea navštívilo celkem 10 408 návštěvníků (číslo zahrnuje i 3 041 neplaticích)

3) DALŠÍ KULTURNĚ VÝCHOVNÉ AKCE:

Slavnostní koncert u příležitosti 5. let Libory

9.4. 2005 Klášterní kostel sv. Rodiny

Beseda se členem skupiny bratří Mašínů Milanem Paumerem

20. 5.2005 Havlíčkův dům

Noc v muzeu

27. 5. 2005 Havlíčkův dům

Konference „Literatura a totalita“

10.10. 2005 Kulturní dům Ostrov

Autorské čtení Zbyňky Hejdy „Cesta k Cerekvi“

10.10. 2005 Havlíčkův dům

Autorské čtení Josef Mlejnek „Nelegendy o malých inkvizitorech“

25.11.2005 Havlíčkův dům

Pěvecký a varhanní koncert (úvodní slovo Karel Pompe, zpěv Božena Effenberková a Kateřina Fornůsková, varhany Josef Kempf)

22.12. 2005 Klášterní kostel sv. Rodiny

Dále pracovníci muzea zajistili 39 přednášek z toho 29 pro školy a veřejnost a 10 v rámci přednáškového cyklu „Kapitoly z kulturní minulosti Havlíčkobrodsko pro Universitu volného času. Kromě toho poskytli 26 výkladů hromadným návštěvám v expozici „Po stopách Karla Havlíčka v Německém Brodě“ v rozsahu cca 20 minut, neboť v důsledku organizační změny neposkytuje výklad v expozici průvodce. Ten je po celou otevírací dobu muzea, která byla prodloužena do 17 hodin, k dispozici u hlavního vstupu do muzea. U tohoto vstupu byl zároveň instalován zvonek určený především pro vozíčkáře.

Přednášky pro školy a veřejnost:

Nejstarší osídlení Havlíčkobrodsko 2x lektor Pavel Rous

Středověký Havlíčkův Brod lektor Pavel Rous

Kostel Nar. Sv. Jana Křtitele v Přibyslavi ve světle nových archeologických poznatků – lektor Pavel Rous

Staré hornictví na Havlíčkobrodsku – lektor Pavel Rous

Památky Havlíčkova Brodu – 2 x – lektori Zina Zborovská , Eduard Veselý

Karel Havlíček Borovský- liberální politik a ekonom 6x lektor Zina Zborovská

(na přednášku navazoval seminář „Představte osobnost KHB“, na kterém studenti samostatně zpracovávali návrh muzejní prezentace osobnosti Karla Havlíčka)

Klášterní kostel sv. Rodiny a další barokní památky Havlíčkobrodsko 5x

Lektori: Zina Zborovská, Eduard Veselý

Karel Havlíček Borovský – život a dílo 8 x Zina Zborovská, Eduard Veselý

II. světová válka v Havlíčkově Brodě 3 x lektor Eduard Veselý

Přednášky v rámci University realizované pracovníky muzea:

PhDr. Jana Beránková: Hudební minulost Havlíčkobrodsko II.

Jak se žilo na Vysočině v 19. století

Mgr. Pavel Rous: Archeologické nálezy a památky na Havlíčkobrodsku

Archeologické památky Havlíčkobrodsko

Eduard Veselý: Užitečná a umělecká litina – produkce železáren na Českomoravské vrchovině

Muzejní práce I. – konzervování muzejních sbírek
Muzejní práce II. – restaurování muzejních sbírek

Zina Zborovská: II. světová válka v Německém Brodě
Básníci Vysočiny
Jaroslav Hašek na Vysočině

Pro účastníky byl uspořádán tematický zájezd „Židovské památky na Havlíčkovobrodsku“ (Habry, Golčův Jeníkov, Ledec nad Sázavou, Lipnice nad Sázavou).
Pozn. Počty posluchačů vykazuje krajská knihovna

Velkou návštěvnost (623 osob) zaznamenala akce pořádaná u příležitosti Mezinárodního dne muzeí nazvaná **„Noc v muzeu“**. V programu, který probíhal 27.5. od 18 do 24 hodin byly zahrnuty akce: Návštěva v Havlíčkově rodině

(soubor Kalamajka), Slámování (Jiří Jedlička), soutěž „Poznej co to je“. Muzejní předměty vybrali a soutěžní otázky zpracovali Eduard Veselý, Zina Zborovská. Promítání studentských filmů, autorské čtení Josefa Mlejníka .

Po celou dobu konání akce probíhal v podzemí Havlíčkova domu happening „Postavy z brodských pověstí“, na dvorku ukázky pečení staročeských oplatek a ve večerních hodinách Posezení u táboráků s kytarou Jakuba Kříže.

Z výstav byla nejvíce navštívena výstava s názvem **„Válka v našich životech“** dokumentující průběh II. světové války v Havlíčkově Brodě a v Brielle.

V souvislosti s přípravou stěžejní části výstavy věnované válečným událostem v Havlíčkově Brodě, proběhlo několik setkání s pamětníky a byla pořízeny zápisy z jejich vzpomínek. Za zmínku stojí, že poprvé byla uveřejněna fotografie z 5.5.1945, kdy lidové shromáždění rozhodlo o přejmenování města a veřejnost byla vyzvána, k identifikaci občanů na fotografii. Ve dvou případech se občané poznali. Významná byla i spolupráce s klubem leteckých modelářů v Havlíčkově Brodě, jejichž modely letadel z II.světové války významně přispěly k atraktivnosti výstavy. Náročnou přípravu si vyžádala vánoční výstava z muzejních sbírek, která nebyla v původním plánu výstav.

Přednášek a dalších kulturně výchovných akcí pro školy a veřejnost zúčastnilo 1 693 návštěvníků (bez university III. věku).

V) VĚDECKO- VÝZKUMNÉ A ODBORNÉ ÚKOLY

1) V OBORU ARCHEOLOGIE (Pavel Rous):

V rámci archeologických výzkumů, resp. kontrol a ohlášených nálezů bylo evidováno 66 archeologických akcí, z toho 18 smluvních (na stavbách s nařízeným archeologickým výzkumem). Archeologický deník za rok 2005

byl uzavřen a příslušná terénní dokumentace byla evidenčně zpracována a připravena k archivaci

Vědeckovýzkumný úkol/projekt zaměřený na poznání zaniklé těžby a zpracování polymetalických rud na Havlíčkovobrodsku a prováděný ve spolupráci s MV Jihlava pokračoval terénním průzkumem 12 montánních lokalit na Havlíčkovobrodsku

Pro Státní archeologický seznam ČR zpracováno 10 nových archeologických nalezišť z Havlíčkovobrodsku

2) V OBORU HISTORIE A LITERNÍ HISTORIE (Eduard Veselý, Zina Zborovská)

Eduard Veselý zpracoval scénář výstavy a průvodní slovo k výstavě Česká dýmkařská škola. Součástí byla i dokumentace činnosti továrny na výrobu dýmek zn. Monte Bello, fa Ziegler v Krásné Hoře. Společně se Zinou Zborovskou scénář a průvodní slovo k výstavám „Válka v našich životech“ a „ Litina z Ranska a Polničky“.

Zároveň bylo v rámci odborného úkolu „Historie železářství na Českomoravské vrchovině“ pokračováno v dokumentaci výrobků Dietrichsteinských železáren (Staré Ransko , Polnička) a provedeny odborné popisy.

V součinnosti s literárním kritikem Josefem Mlejnkem byl zpracován scénář výstavy „Literatura a totalita“ a připravena literární konference na téže téma.

VI) EDIČNÍ A PUBLIKAČNÍ ČINNOST, PROPAGACE ČINNOSTI MUZEA

1) EDIČNÍ ČINNOST

V roce 2004 vyšlo 19. číslo Vlastivědného sborníku Havlíčkobrodsko, ve kterém byla publikována výroční zpráva za rok 2004. V souvislosti s vydáním zajistil Pavel Rous redakční, ediční a organizační přípravu vydání jeho distribuce a aktualizoval formulář autorské/vydavatelské smlouvy.

2) PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Zina Zborovská zpracovala pro Obecní úřad Havlíčkova Borová stať „Zdenka Havlíčková ve stycích s rodinou Václava Zeleného“ uveřejněnou ve sborníku „Václav Zelený“.

Pro výstavu „Jan Jůzl a jeho žáci“ byl ve spolupráci s Galerií výtvarných umění v Havlíčkově Brodě vydán katalog s úvodním slovem Ziny Zborovské a vzpomínkami pamětníků.

Archeolog Pavel Rous se autorsky podílel na odborných člancích:

Jangl, L. – Majer, J. – Rous, P. – Vosáhlo, J. 2005: Nákres stříbrné hutě ze 17. století ze sbírek Městského muzea v Příbyslavi, Archeologia technica (Zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami), sv. 16

Luděk Štěpán - Pavel Rous: Utváření sídel a lidové architektury v proměnách staletí (Železné hory. Sborník prací č. 15). Heřmanův Městec – Nasavrky 2005

(odborná pomoc a spoluautorství na základě dohody muzea se Společností přátel Železných hor a správou CHKO Železné hory)

P. Hejhal - P. Hrubý - K. Malý - P. Rous - M. Vokáč - D. Zimola: Dolování drahých kovů na Českomoravské vrchovině

(zpracování „havlíčkobrodské“ části příspěvku o archeologických poznatcích starého hornictví předneseného na mezinárodní montanistické konferenci o středověkém hornictví v Banské Štiavnici 2005)

3) PROPAGACE A PREZENTACE MUZEA

Bylo publikováno 13 informačních textů s fotografiemi o aktuálních archeologických nálezech, výstavách a publikacích – v Cestě Vysočiny,

v rubrice Z Muzea Vysočiny Havlíčkův Brod a uskutečněny 2 rozhovory pro Český rozhlas Region o místních jménech na Havlíčkobrodsku (MJ Poděbavy, Termesivy) a rozhovor pro Deník Vysočina na téma archeologie na Havlíčkobrodsku v roce 2004 (zajistil Pavel Rous)

Pro potřeby škol byl v březnu 2005 vydán nabídkový list s nabídkou přednášek a výstav a tento byl zároveň zveřejněn na internetových stránkách Muzea Vysočiny Havlíčkův Brod.

VII) KNIHOVNA A BADATELSKÁ AGENDA

1) KNIHOVNA

Muzejní knihovna čítá 5 846 knihovních jednotek a byla rozšířena o 28 knih. Vynaloženo za nákup knih bylo vynaloženo 8 050,- Kč (v částce jsou zahrnuty i výdaje za časopisy), část knih byla získána zdarma (z Edice Vysočiny, dary). Využívána byla především pracovníky muzea a uskutečnilo se 46 prezenčních výpůjček návštěvníkům muzea.

V závěru roku provedli na pokyn ředitele muzea odborní pracovníci Pavel Rous, Eduard Veselý, Zina Zborovská revizi odborné knihovny a označili knihy určené na vyřazení. Následně provedly konzervátorky muzea soupis těchto knih pro nabídku dalším institucím a Zina Zborovská soupis knih, které budou přeřazeny do sbírkové knihovny.

2) BADATELSKÁ AGENDA

Metodická a odborná pomoc byla poskytnuta studentům VŠ a SŠ a soukromým badatelům v problematice:

Archeolog Pavel Rous poskytl 4 studentům VŠ a SŠ obsáhlejší metodickou a odbornou pomoc při práci na těchto tématech: „Historie hřbitova u kostela sv. Vojtěcha a židovského hřbitova na Ledčské ul. V Havl. Brodě“

„Středověká keramika z Přibyslavi“ (včetně zprostředkování zápůjčky z MM Přibyslav)

„Prameny a literatura k historii hornictví na Havlíčkovobrodsku“,

„Historie zámeckého parku v Herálci“

115 badatelským návštěvám poskytnuty odkazy na literaturu a další informace zvláště pak k těmto tématům:

regionální historiografická literatura

literatura o regionálních pověstech

středověké památky Havlíčkova Brodu

historie obce Stříbrné Hory

tvary středověkých mečů

Strážný vrch u Havlíčkova Brodu

odb. určení mincí a medailí

habánská keramika ve sb. skupině KE

historie domů čp. 99 a 105 v Dolní ulici v Havlíčkově Brodě

Roupovští z Roupova a Herálec

archeologické nálezy ve Vilémově a okolí

kamenná křtitelnice v Dolních Bohušicích

literatura o partyzánském odboji v regionu

hrad Sokolov

vojenská letadla II. světové války

II. světová válka v Havlíčkově Brodě

Ex-libris Jana Jůzla

výrobky Dietrichsteinských železáren

výrobky fa Ziegler Krásná Hora

Havlíčkův dům – stavební historie

klášterní kostel sv. Rodiny

odb. určení starožitností

malíř Bedřich Piskač

malíř Otakar Štáfl

Karel Havlíček Borovský

Vojtěch Weidenhoffer

Jan Čart

Lipnický pobyt Jaroslava Haška

Leškovice – činnost partyzánské brigády Mistr Jan Hus

V těchto případech se jednalo o průběžné konzultace a několikanásobné návštěvy. Ostatní metodická a odborná pomoc v rozsahu 115 badatelských návštěv byla poskytnuta formou konzultací problémů a dotazů, připomínkování, korektur a oponentských posudků textů historiografické povahy určených k publikaci, určování starožitností a nálezů apod. Časté dotazy byly kladeny rovněž formou e-mailu.

VIII) KRONIKÁŘSTVÍ

PhDr. Beránková zabezpečila školení 8 nových kronikářů (kronika a její náležitosti, vedení kroniky, roční zápis, retrospektivní zápis, pomoc obecního úřadu) obcí: Havlíčkova Borová, Dlouhá Ves, Libice,

Úsobí, Habry, Lípa, Okrouhlice, Šlapanou (15.2. a 12. 2.) . S kronikářkami Havlíčkova Brodu a Herálce byly projednávány otázky ochrany osobních dat v kronikářských zápisech (celkem 3 jednání).

V listopadu (21.11. 2005) se uskutečnilo **setkání kronikářů Vysočiny** (Havlíčkobrodsko), spojené se seminářem k metodice vedení obecních kronik a besedou kronikářů, ve spolupráci se Školou obnovy a rozvoje venkova Luka nad Jihlavou (pí Švagříčková). Zúčastnilo se 37 kronikářů. Ředitel muzea a PhDr. Beránková seznámili účastníky s novými a připravovanými zákony (zákon o kronikách, archivní zákon a spolupráce se SOKA HB) metodika vedení kronik, dostupné informace o práci kronikářů a psaní kronik (literatura, internet), ukázky kronik z okresu Žďár nad Sázavou, Pelhřimov, Jihlava, otázka ochrany osobních údajů a dat při psaní ročního zápisu (Úřad pro ochranu osobních údajů Praha), koncepce tradiční lidové kultury – informace o projektu a žádost o spolupráci (dotazníky), beseda mezi kronikáři.

V rámci projektu **„Dokumentace tradičních lidových řemesel na Vysočině“** zaslalo vyplněné dotazníky (rozeslané všem kronikářům v roce 2004) 11 kronikářů (Krucemburk, Horní Krupá, Rozsochatec, Chotěboř, Úsobí, Sobiňov, Květinov, Ždírec nad Doubravou, Horní Studenec, Štoky, Bezděkov). Jedna odpověď byla negativní (Bezděkov- v obci tradiční lidová řemesla již nejsou). Ostatní kronikáři dotazník nezaslali.

Bylo poskytnuto 11 konzultací a to kronikářům:

Herálec - ochrana osobních dat (3x)

Havlíčkův Brod- ochrana osobních dat (3x)

Ždírec nad Doubravou – dotazník řemesel, konzultace kronikářského zápisu za rok 2003 a 2004, ochrana osobních dat

Bezděkov) – dotazník řemesel

Skorkov – haltýře v obci

Havlíčková Borová, nákup kroniky, zápis za rok 2005

Žižkovo Pole – konzultace k dotazníku řemesel

IX. KONFERENCE, SEMINÁŘE, ODBORNÉ KOMISE, SETKÁNÍ

V rámci 15. Podzimního trhu pořádalo muzeum konferenci **„Literatura a totalita“**, nad kterou převzalo záštitu České centrum PEN klubu. Konference zaznamenala dobrý ohlas i v celostátním tisku a zúčastnilo se jí 80 posluchačů. Konferenci zahájil předseda PEN klubu Jiří Stránský a s příspěvky vystoupili: Milan Uhde, Jana Červenková, Radovan Zejda, Igor Fic, Josef Mlejnek, Miloš Doležal, Jiří Olič.

Muzeum Vysočiny zažádalo o grant z Edice Vysočiny a tento získalo ve výši 80 000,- Kč (50 % nákladů). Záměrem je vydat zároveň příspěvky z konference v roce 2004 (Křesťanská universita Josefa Floriana ve Staré Říši) a v roce 2005 (Literatura a totalita).

Naproti tomu archeolog Pavel Rous se zúčastnil na semináři Archeologia technica 24 v Technickém muzeu Brno.

X. SPOLUPRÁCE S OBECNÍMI ÚŘADY A JINÝMI SUBJEKTY

Muzeum Vysočiny zpracovalo pro **Obecní úřad Světlá nad Sázavou** metodickou pomoc při zakládání expozice k dějinám Světlé nad Sázavou. V první fázi byla zpracována metodika budování sbírkového fondu.

Pro **Městský úřad v Havlíčkově Brodě** zpracoval archeolog Pavel Rous text (pro informační tabuli) o historii brodu přes řeku Sázavu v Havlíčkově Brodě (úřad HB). Eduard Veselý a Zina Zborovská spolupracovali s **Městským pivovarem** na návrhu interiéru pivovarské restaurace ve stylu 19. století. Širší odbornou pomoc a konzultaci poskytl Pavel Rous **F. Plevovi** při práci na jeho knize „Sázava milovaná“ (fotodokumentace z Havlíčkobrodsko, historie sázavských mlýnů na užším Havlíčkobrodsku) . Pavel Rous provedl odbornou korekturu a doplnění popisů fotografií pro knihu **Vladimíra Kuncce** „Havlíčkův Brod, genius loci“

Pavel Rous zpracoval 13 odborných vyjádření z hlediska archeologické památkové péče pro investory/stavebníky a obecní úřady a vydal 15 expertních zpráv (o provedených archeologických akcích) **pro investory/stavebníky**. Pro **obecní úřad Jitkov** zajistil Pavel Rous proslav na křtu knihy o historii Jitkova (17.8.2005).

XI) HOSPODAŘENÍ MUZEA, NÁVŠTĚVNOST

Příspěvek zřizovatele (kraje Vysočina) činil 3 727 000. Tržby z vlastní činnosti (prodej vstupenek, prodej publikací, archeologický dohled), pronájmy, reklama) činily 175 923. Kč.

V roce 2005 hospodařilo muzeum s rozpočtem 3 902 923,- Kč. Příspěvek zřizovatele činil 95,5% a 4,5 % činily vlastní příjmy. představuje téměř 7% rozpočtu. Na nákup sbírek bylo vynaloženo 59543 Kč, což představuje 1,5 % rozpočtu. Havlíčkův dům navštívilo 10 408 návštěvníků a další kulturně výchovné akce pořádané muzeem (koncerty, přednášky, besedy, konference apod.) 1693 návštěvníků.

Náklady na jednoho návštěvníka činí 323 Kč, což je pod průměrem kulturních zařízení v kraji Vysočina. Expozici Městského muzea v Ledči nad Sázavou navštívilo 4 800 osob, expozici Památníku Jaroslava Haška v Lipnici nad Sázavou 3 940 návštěvníků. Tržby obou poboček jdou na vrub tamějších obecních úřadů, zatímco náklady na údržbu sbírek jsou hrazeny z rozpočtu Muzea Vysočiny Havlíčkův Brod. Pokud budeme brát v úvahu i návštěvnost na detašovaných expozicích činí návštěvnost 19 148 osob a náklady na jednoho návštěvníka 204 Kč,-.V roce 2005 došlo k významnému zlepšení technického vybavení muzea. Z mimořádné investiční dotace byly zakoupeny 4 nové počítače pro odborné pracovníky za 132 000,-Kč, notebook za 40 000,- Kč, dataprojektor za 60 000,- Kč. Ke zkvalitnění prezentace sbírek byly zakoupeny 2 nové vitríny v ceně 76 000,- Kč. Notebook a dataprojektor potom bude sloužit k názorným ukázkám v rámci přednášek pro školy i veřejnost.

XII) ZÁVĚR

Výroční zpráva poskytuje základní obraz o činnosti muzea Vysočiny v roce 2005 a pracovníci muzea považují za svoji povinnost poděkovat všem, kteří s námi spolupracovali a na činnosti muzea se jakýmkoli způsobem podíleli. Děkujeme i všem našim příznivcům a přátelům.

**Galerii výtvarných umění v Havlíčkově Brodě
Krajské knihovně kraje Vysočina Havlíčkův Brod
Krajskému úřadu kraje Vysočina**

Městu Havlíčkův Brod

Městu Ledec nad Sázavou

Městskému muzeu Chotěboř

Městskému muzeu Antonína Sovy Pacov

Státnímu okresnímu archívu Havlíčkův Brod

Muzeu Vysočiny Jihlava, pobočce Polná

Městskému muzeu Čáslav

Městskému muzeu Kutná Hora

Městskému muzeu Skuteč

Městskému muzeu Chrást u Chrudimi

Městskému muzeu Proseč

Technickému muzeu Brno

Národnímu muzeu v Praze

Muzeu českého venkova na zámku Kačina u Kutné Hory

Regionálnímu muzeu Žďár nad Sázavou

Souboru lidových staveb Vysočina Hlinsko

Historickému muzeu Brielle (Holandsko)

BPK s.r.o. Skuteč

Jiřímu Siegelbauerovi (České Budějovice)

Jindřichu Streitovi

Luboši Novotnému, Zdenku Vrbovi, Vlastě Zelené, Stanislavě Matulové , Ing. Tomáši

Hermannovi, Josefu Barcalíkovi, Bohumilu Pavláskovi, Milanu Benešovi , Karlu

Kašparovskému, Karlu Hingarovi, Jiřině Straková, Drahoslavu Zieglerovi , Sázavě

Chvalkovské, Pavlu Přenosilovi

Manželům Benešovým

Danielovi a Jiřímu Rynkovým

PhDr. Milanu Uhdemu

Miloši Doležalovi

**Jaroslavu Medovi
Evženu Štáflovi
Jindřichu Štefánkovi
Josefu Kubátovi
Zdeňku Brnickému
Janu Hammerovi
Jiřímu Gruntorádovi
JUDr. Miroslavu Duchoňovi
PaeDr. Radku Dvořákovi
Ing. Františku Kocmanovi
Jaroslav u Havlíčkovi (Stříbrné Hory)
Josefu Mlejnkovi
Karlů Konfrštovi
Manželům Hejkalovým
Mgr. Františku Drašnerovi
Muzeu Vysočiny Jihlava
Obecnímu úřadu Lipnice nad Sázavou
PhDr. Oldřichu Málkovi (Přibyslav)
RNDr. Petru Obstovi (Štoky)
Základní umělecké škole Bedřicha Smetany Havlíčkův Brod
Soukromé umělecké škole Nuselská Havlíčkův Brod**